

zadawalających rezultatów jeszcze z innych powodów. Funkcje wątroby są liczne i różne w swej istocie. Wątroba działa w przemianie białek, węglowodanów i tłuszczów w wytwarzaniu fibrynogenu, protrombiny i heparyny, wydzielaniu żółci, w deponowaniu, wydalaniu i w wielu innych procesach. Może zdarzyć się, że zmieniona jedna funkcja wątroby nie łączy się z upośledzeniem innych jej funkcji. Następnie badana funkcja może być jedną z funkcji prawidłowych wśród innych upośledzonych. Niektóre z funkcyjnych prób wątroby mają wartość praktyczną przy znajomości ograniczeń stosowanych prób. Niektóre funkcje wątroby zostają upośledzone wcześniej niż inne.

Wydzielanie żółci i wytwarzanie mocznika należą do opornych i wytrwałych funkcji wątroby. Z licznych test wątroby wymienimy: 1) próbę na tolerancję galaktozy, 2) próbę na kwas hipurowy, przy której należy wyłączyć schorzenie nerek. Kwas benzoosowy jak wiemy zostaje sprzężony z gliceryną na kwas hipurowy w wątrobie i nerkach, 3) reakcję

protrombinową wątroby na witamin K. W schorzeniach wątroby długi czas krzepnięcia krwi nie zostaje skrócony po iniekcji witaminu K, który jest potrzebny do wytwarzania protrombiny w komórkach wątrobowych. Z kolei żółć jest niezbędna do prawidłowego wchłaniania witaminu K z przewodu pokarmowego.

Oprócz test opartych na funkcjach wątroby, obecnie są stosowane testy empiryczne, niezależne od czynności wątroby, lecz oparte na zmianach ilościowych fosfatazy, lipazy, cholinesterazy w osoczu krwi. Zastosowanie praktyczne posiada obecnie fosfataza.

Piśmiennictwo.

- Bodansky M. i Bodansky O. *Biochemistry of Disease*, 1944.
 Wiggers W. *Physiology in Health and Disease*, 1944.
 Wright S. *Applied Physiology*, 1945.

CHOROBY ZAKAZNE I INWAZYJNE

JÓZEF PARNAS, TADEUSZ DĄBROWSKI

Zakażenie włoskowcem różycy—jako problem higieny mięsa

Z Zakładu Epizootologii Wydziału Wet. Uniwersytetu Marii Curii Skłodowskiej
 Kierownik: Prof. dr dr h.c. JÓZEF PARNAS

W momencie odkrycia włoskowca różycy, jako sprawcy różycy świń, uważano, że jest to zarazek chorobotwórczy tylko dla świń.

Badania dalsze wykazały, że włoskowce występują w ziemi, w nawozie, w wodzie itd. mając charakter w wielu terenach ubikwitalny.

Dalsze obserwacje wykazały, że włoskowce różycy mogą być również chorobotwórcze dla innych zwierząt jak kura, kaczka, gęś, gołąb, krowa, owca, koń, koza, ryby oraz zwierzęta dzikie, jak królik, zając, sarna itd. Stwierdzenie to jest ważne, bowiem pozwala nam zrozumieć rolę epizootologiczną tego rezerwuaru zarazka. Równocześnie stwierdzono, że zarazek atakuje też człowieka, tworząc głównie stany chorobowe skóry podobne do różycy (*Erysipeloid* Rosenbacha).

W 1938 r. francuska „La Presse Medicale” podała przypadki zakażenia ludzi włoskowcem różycy, drogą pokarmową. Jest ciekawe, że ta forma różycy ludzi przebiega analogicznie jak u świń, mianowicie atakuje nerki, zastawki sercowe i stawy. Kto wie czy tego rodzaju schorzenia ludzi, nie są wywoływane i u nas przez włoskowca różycy. Należałoby zwrócić na to uwagę.

Na różycę ludzi (formę skórny) zwracamy ostatnio uwagę, jako na chorobę zawodową robotników przemysłu mięsnego oraz lekarzy wet.

Zasługą Mierzeckiego jest opracowanie różycy rąk u robotników.

Ośrodek Badawczo-Lecznicy Chorób Odzwierzęcych Min. Zdrowia w Lublinie wystąpił ostatnio do Min. Zdrowia z wnioskiem o włączenie różycy, jako choroby zawodowej, do listy chorób zawodowych zgłaszanych urzędowo.

Przed wojną stwierdziliśmy włoskowca różycy u sarny, indyka i owcy (Parnas).

W ostatnich czasach mieliśmy przypadek włoskowca różycy u kury i krowy.

Przypadek pierwszy:

Nr badania 819: z gospodarstwa chłopskiego w pow. Krasnystaw nadesłano padłą kurę, prosząc o zbadania bakteriologiczne, przy czym lekarz powiatowy podejrzewał cholere drobiu. Niestety, nie podał ile sztuk mu zachorowało i padło, ale już samo jego podejrzenie pasteurellozy wskazuje na to, że musiało chorować więcej sztuk. Badanie sekcyjne nie wykazało zmian charakterystycznych. Badanie mikroskopowe wykazało włoskowce gramododatnie. Na pożywkach stałych wyrosły obok *E. coli* i enterokoków, liczne drobne kolonie włoskowców, które po dalszym przebadaniu określiliśmy jako włoskowce różycy. Myszka szczepiona materialem z kury, padła po 6 dniach a wysiewy wykazały włoskowce różycy.

Przypadek drugi:

Nr badania 1298: lekarz powiatowy w Puławach przysłał do badania bakteriologicznego mięso wołowe, pochodzące od krowy lat 4. Nie podano bliższych danych co do choroby krowy. Badanie mikroskopowe wykazało włoskowce. Na pożywce z krwią wyrosły na drugi dzień, drobne kolonie, nie dające hemolizy. Preparaty mikroskopowe wywołały w pierwszej chwili podejrzenie *Corynebacterium*. Dalsza analiza na pożywkach selektywnych wykazała, że mamy do czynienia z włoskowcem różycy. Myszka zaszczipiona materiałem z krowy, padła po 4 dniach, a wysiewy z myszki wykazały włoskowce różycy.

Przytoczone przypadki skłaniają nas do następujących wniosków:

1. Przy obecnym rozprzestrzenieniu włoskowca różycy, należy się liczyć z nierzadkim występowaniem różycy wśród różnych zwierząt gospodarskich i dzikich, oraz u człowieka.

2. W diagnostyce chorób zwierzęcych należy ten fakt uwzględnić. Stwierdzenie różycy bydła, owiec, drobiu pozwala zastosować niezawodne środki lecznicze, jak surowicę i penicylinę, oraz zapobiegawcze, jak surowica i szczepionka. To samo odnosi się do różycy ludzi.

3. Badanie mięsa i przetworów, powinno uwzględnić możliwość występowania włoskowca różycy nie tylko w mięsie świń, lecz również w mięsie bydła, owiec, drobiu, ryb i królików. Nowa ustawa o badaniu mięsa i jego przetworów powinna ten fakt uwzględnić.

И. ПАРНАС, Т. ДОМБРОВСКИ

ИНФЕКЦИЯ ПАЛОЧКОЙ РОЖИ СВИНЕЙ — КАК ПРОБЛЕМА ГИГИЕНЫ МЯСА

Краткое содержание

1. В лабораторию доставлено курицу (№ исслед. 819) с подозрением холеры птиц. Результат вскрытия отрицательный. Бактериологические и биологические исследования показали палочку рожки свиней.

II. С мяса коровы (№ исслед. 1298) доставленного в лабораторию без переданья симптомов болезни, обнаружено бактериологическим и биологическим путём присутствие палочек рожки свиней.

С вышеуказанного сделано следующие выводы:

- 1) к палочкам рожки свиней восприимчивы различные домашние животные;
- 2) вышеупомянутое нельзя забывать в диагнозе;
- 3) в ветеринарно-санитарной экспертизе мяса и мясо-продуктов надо учитывать палочку рожки свиней не только в свином мясе.

J. PARNAS, T. DĄBROWSKI

INFECTION WITH ERYSIPELOTHRIX RHUSIOPATHIAE AS A MEAT HYGIENE PROBLEM

Summary

To the laboratory a carcass of a hen (examination number 819) suspected of Cholera gallinarum has been sent. Post mortem findings were negative. Laboratory and biological examinations proved the presence of the microorganism of *Erysipelas rhusiopathiae*. Beef meat has been also sent (examination number 1298) without any details concerning the history of the case. Bacteriological and biological examinations revealed also the presence of the microorganism of *Erysipelas rhusiopathiae*. From the above described two cases the following conclusions are drawn:

1. *Erysipelas rhusiopathiae* occurs in various kinds of domestic animals.
2. The fact should be born in mind in the diagnosis of a disease.
3. In the examination of meat and food-products of animal origin the presence of the above mentioned microorganism should be taken into consideration and it should be born in mind, that *Erysipelothrrix rhusiopathiae* occurs not only in pork.

PRZYPOMINAMY CZYTELNIKOM, ŻE PRENUMERATA WINNA BYĆ WPLACANA Z GÓRY. W PRZECIWNYM WYPADKU WYSYLKA PISMA ZOSTANIE AUTOMATYCZNIE WSTRZYMANA. PRENUMERATE NALEŻY WPLACAĆ NA KONTO PKO NR I-6464, PAŃSTWOWY INSTYTUT WYDAWNICTW ROLNICZYCH, WARSZAWA, — Z ZAZNACZENIEM NA CZEKU PRENUMERATA „MEDYCINY WETERYNARYJNEJ”.
